

Nr 1 - 2021

Spöven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 45

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 150 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Ulrika Tollgren
Sven Birkedal

Bildredaktör

Tryck Mixi Print
2020 - Årgång 44 ISSN 1103-0917

Innehåll

<i>Ordförande sjunger ut</i>	4
<i>Aktuellt i fågelmarkerna</i>	5
<i>Verksamhetsberättelse 2020</i>	8
<i>Inventeringsarter 2021</i>	16

18	<i>Boktips</i>
19	<i>Örnräkning 2021</i>
22	<i>Fångad i flykten</i>

<i>Tranan i nordöstra Skåne 2020</i>	25

<i>Läsarbilder</i>	28

<i>Band: Tips och tricks</i>	30

<i>Program</i>	34

Omslag fram: Storspov. foto: Jan Linder
Omslag bak: Storspov. foto: Jan Linder
Omslag insida (Gråtrut) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

Två trädgångar! Vad har detta med örnbönd att göra? Jo, detta är det mått handläggare på Skogsstyrelsen numera generellt använder när det gäller skyddsavstånd till boträd för örnar i samband med avverkningsanmälan.

Varifrån kommer detta mått, i praktiken 50 till 60 meter, ifrån? Tydligt från någon inom Skogsstyrelsen på Gotland. Detta används nu även här hos oss i Skåne. Detta innebär i praktiken att en liten dunge med denna radie runt boet står kvar efter avverkning. Vi inom fågelskyddsorganisationerna anser att detta inte är generellt tillämpligt. Varje bo måste bedömas individuellt i samband med avverkningen med tanke på insyn, terräng och andra förutsättningar. Inte heller länsstyrelsen delar denna generella uppfattning om avstånd. Men beslutsfattande myndighet i dessa ärenden är Skogsstyrelsen. Det är naturligtvis en enkel väg att gå för Skogsstyrelsen då det inte krävs mer tankemöda än att mäta upp avståndet när man skyddssnitts.

Sparvuggla, foto: Magnus Ny

Vi har nu aktuella fall där havsörnar misslyckats med häckningar i samband med avverkningar. Att leda i bevis att detta beror på avverkningen är naturligtvis svårt. I några fall kan detta även innebära att örnarna tvingas välja sämre bolägen och därmed försämrats möjligheterna till en lyckad häckning. Det har i närtid i en omfattande utredning presenterats ett ambitiöst förslag för att skydda stora områden fjällnära skog. Vilket naturligtvis är mycket välkommet för såväl biologisk mångfald i allmänhet som örnar. Men det hade inte skadat om man även ser över skyddet för våra sydliga områden. Här finns också en viktig faktor att lösa som jag påpekat tidigare i denna spalt. Nämligen en rimlig ersättning till skogsägare som får avstå intäkter.

Som läsaren ser i en artikel i detta nummer från vår sedvanliga örnräkning ser det ut som det går bra för åtminstone våra havsörnar. Men för hur länge om vi inte kan ge boplatserna tillräckligt skydd?

Slutligen! Som ni säkerligen vet när ni läser detta så har vi valt att skjuta fram vårt årsmöte pga av rådande pandemi. Besked om ny tidpunkt och plats kommer under våren.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 16 november - 15 februari

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapporterna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bilddokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

Under denna period, när senhöst övergår i vinter, minskar både antalet arter och individer märkbart. Framför allt är det kanske nordligare häckande arter som övervintrar hos oss som nu drar till sig blickarna. Men även en och annan hos oss häckande fågel som borde vara långt nere i Afrika för övervintring kan ge skådningen en extra krydda. Liksom i vanlig ordning, ovanligare arter som visar upp sig, tillfälligt eller som långstannare. Till den senare kategorin får vi räkna den bruna glada som under hela perioden hållit till kring Yngsjö kapell.

Annars avrundades 2020 bland annat med några mycket sena obsar av fiskgjuse i mitten av november, en lövsångare i slutet av november och kentsk tärna under 5 dagar i början av december. Ett relativt nytt fenomen är att vanlig hämpling allt oftare börjar övervintra, en flock på 25 ex noterades 9 december. Bland andra obsar som gladda fanns havssula, skärsnäppa, tretåig mås, jorduggla, stenfalk, berglärka och vattenpiplärka.

Nytt år betyder ökad skådaraktivitet, vilket

brukar betyda att en och annan oväntad art hittas. Men inte riktigt så denna gång, kyla och snö skrämd säkert iväg en del av de som försökt sig på att övervintra. Årets första vecka gjordes ändå ett och annat trevligt fynd, en trana sträckte förbi liksom ett par dvärgmåsar. Enstaka obsar gjordes av jorduggla, kaspisk trut, stenfalk, svarthätta och gransångare. Ett par riktigt stora hämplingflockar sågs under någon dag, som flest 40 vid Adinal och 80 vid Karsholm. 5 trädlärkor sågs vid Horna sandar, övervintrande sådana är ovanliga hos oss, medan däremot övervintrande ägretthäger numera hör till det förväntade.

foto: Linda Niklasson

Mandarinand

Periodens raritet får bli de vattenpiplärkor som plötsligt dök upp vid Pulken.

I februari slog kylan till och både mark och vattendrag frös till rejält. Små tuffingar som gärdsmyg, järnsparv och försärla fick det kämpigt, men även större arter som stannat kvar gick nu en mycket besvärlig tid till mötes. Kungsfiskare, smådoppingar, rördrommar och ägretthägrar måste nu hitta öppet vatten och konkurrensen om bra matställen blev nog utslagsgivande för fleras möjligheter att ta sig igenom den bistra perioden. Den vanligtvis så svårседda vattenrallen blev nu tvungen att söka föda och visa sig mer öppet. Periodens sista dag upptäcktes en mandarinand i Tollarp, kvar i skrivande stund. Det är en fågel som är sedd relativt ofta i Sverige, men har tills nyligen betraktats som parkrymning. Men nu har man beslutat att de ska betraktas

på samma sätt som kanadagås, fasan mfl, eftersom mandarinanden etablerat sig starkt som friflygande häckfågel i Europa och sannolikheten är stor att det är dessa som nu dyker upp hos oss.

Men vad är aktuellt framöver? Ja det beror mycket på hur länge kylan sitter i. Men nu börjar på allvar de första vårflyttarna återkomma, snart har vi vipor, lärkor, starar, tranor och andra vårprimörer här i stora antal och sedan fortsätter det att fylla på. Så, det finns bara en sak att göra, ut och njut!

Har du installerat appen Band i din mobil ännu? Om inte, det kan rekommenderas för dig som vill vara snabbt på plats när det händer. I skrivande stund är vi 268 personer som informerar varandra om observationer av ovanliga arter precis när det händer.

foto: Hans Cronert

Vattenrall.

Art	Plats	Individ
Havssula	Kusten Äspet – Juleboda 19 – 23/11	1-2
	Juleboda 7/12	1
	Friseboda 31/12	1
Brun glada	Yngsjö kapell, hela perioden	1
Skärsnäppa	Äspet 22/11	1
	Äspet 30/12	1
Tretåig mås	Friseboda – Juleboda 16/11 – 15/12	1-2
Berglärka	Äspet 5/12	1
Vattenpiplärka	Tosteberga bodar 29 – 30/11	1
	Pulken 14 -18/1	1-5

Artportalen:
<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:
<https://band.us/@spoven>

Gåsräkningen sep 2020 - mar 2021

Art	12 sep	17 okt	14 nov	12 dec	16 jan	13 feb	13 mar
Sädgås	-	12	597	625	160	600	-
Skogssädgås - ras fabalis	-	561	3 060	8 856	14 153	14 865	-
Tundrasädgås - ras rossicus	-	-	428	110	700	1 403	-
Spetsbergsgås	-	-	2	182	18	113	-
Bläsgås	-	259	420	116	51	123	-
Fjällgås	-	-	-	-	-	-	-
Grågås	4 824	5 921	4 532	4 105	2 020	7 270	-
Grå x kanadagås	-	1	-	-	-	-	-
Kanadagås	2	20	384	1 435	2 723	1 669	-
Vitkindad gås	1 869	14 421	44 158	8 630	10 517	9 094	-
Prutgås	-	8	22	-	-	-	-
Rödhalsad gås	-	-	-	-	-	-	-
Strippgås	-	-	-	-	-	-	-
Totalsumma	6 695	21 203	53 603	24 059	30 342	35 137	-

Jan Linder

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020 för NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen har under året bestått av följande personer

Nils Waldemarsson	ordförande
Jan Linder	vice ordförande
Josefin Svensson	sekreterare
Jan-Åke Nilsson	kassör
Greger Flyckt	
Linda Niklasson	
Ulrika Tollgren	

Revisorer

Mårten Björnsson	ordinarie
Christer Ahlquist	ordinarie
Marianne Röjestål	suppleant
Gunilla Månsson	suppleant

Valberedning

Glenn Nilsson	sammankallande
Bertil Troberg	
Evert Valfridsson	

Kommittéer, fonder, representanter

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov	sammankallande & webbmater
Ulrika Tollgren	ansvarig utgivare
Sven Birkedal	

Fågelstationskommitté (NHF)

Greger Flyckt	sammankallande
Göran Flyckt	
Patrik Olofsson	

Programkommitté

Evert Valfridsson	sammankallande
Ulrika Tollgren	
Mats Johannesson	

Lokal rapportkommitté (lrk)

Nils Waldemarsson	sammankallande
Greger Flyckt	rapportmottagare
Hans Cronert	
Göran Flyckt	
Mats Johannesson	
Thomas Lindblad	
Jan Linder	
Christer Neideman	
Lars Göte Nilsson	
Linda Niklasson	
Ulf Sjölin	

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov	sammankallande
Jan Linder	ansvarig utgivare
Sven Birkedal	bildredaktör
Ulrika Tollgren	

Erik Schönbecks donation

styrelsen

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Hans Cronert

Kommunornitologer i Skånska Fågel nätet

Nils Waldemarsson   Bromölla
Nils Waldemarsson   Kristianstad

Arbetsgruppen Grågåsförvaltning

Nils Waldemarsson

Medlemsantal och medlemsavgift

Under 2020 var antalet medlemmar 635, en ökning med 12 medlemmar från föregående år (se diagram).

Av medlemmarna var 456 fullbetalande, 24 ej betalande (utbytesprenumerationer), 8 ungdom, 13 ungdom/familjemedlemmar, och resterande 134 var familjemedlemmar.

Årsavgiften 2020 var 150 kr för fullbetalande, 25 kr för ungdomar och 25 kr för familjemedlemmar.

Sammanträden, möten och studieverksamhet.

Efter årsmötet 27/2 2020 berättade Johan Elmborg om ett flerårigt gåsforskningsprojekt som i hög grad berör klubbens område.

Styrelsen har haft sammanträde vid sex tillfällen under verksamhetsåret (22/3, 7/6, 28/8, 18/10, 6/12 och 7/2 2021).

Under våren 2020 fortsatte våra framgångsrika studiecirklar genom den numera traditionella fågelcirkeln ledd av Evert Valfridsson.

Cirkeln har haft ett femtontal egna inomhusmöten och exkursioner utöver klubbens ordinarie programverksamhet.

”Fågel-quiz med Greger” 5/2 har varit ett utmärkt tillfälle att förkovra sig i fältbestämningens konst.

Därefter har tyvärr pandemin omöjliggjort fler inomhusaktiviteter.

Exkursioner

På klubbexkursionerna träffas medlemmarna och lär känna varandra under fältmässiga förhållanden.

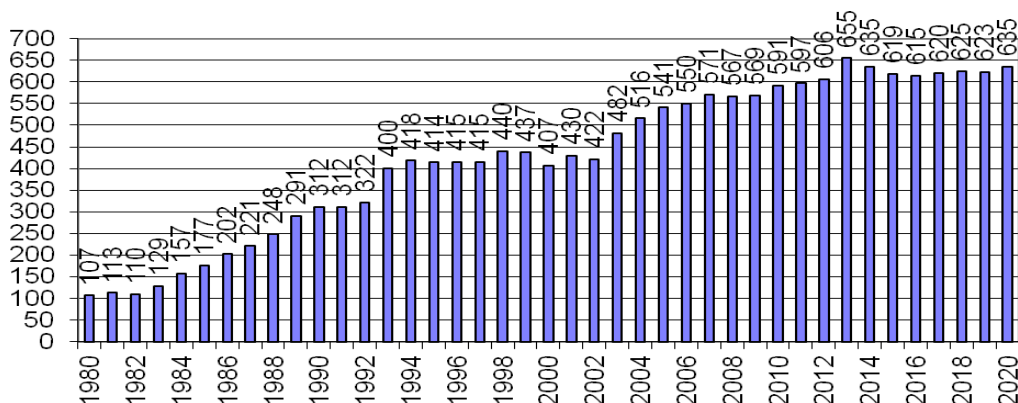
Man bekantar sig med olika fågellokaler, hemtraktens såväl som mera avlägsna resmål, och övar upp sina fältkunskaper under erfaren ledning.

Samverkan om programpunkter har skett med såväl Studieförbundet som Naturskyddsföreningen och naturum.

Tyvärr kunde inte de planerade tranaktiviteterna genomföras på grund av pandemin. Däremot fortsatte klubbens medlemmar att räkna de vårrastande tranorna vid Pulken på uppdrag av Biosfärkontoret.

Under året har, trots coronapandemin, 25 exkursioner kunnat genomföras, Linnérundorna oräknade. 2 av dessa exkursioner gick till områden utanför Kristianstad-Bromölla kommuner. Det var dels till Listerlandet, dels till skånska västkusten. Totalt har aktiviteterna

Medlemsutvecklingen 1980 - 2020

dragit 590 deltagare, vilket är drygt 100 färre än föregående år. Flest drog i vanlig ordning örndagen med sina 250 besökare. För de som deltagit i samtliga exkursioner fanns möjligheten att se och/eller höra 190 fågelarter, något fler än föregående år.

Fågelklubbens medlemmar guidar också tillresta skådargrupper från andra delar av landet liksom studiecirkel från andra studieorganisationer. Vidare har guidning av Naturskyddsföreningen, besökare till Biosfärkontoret m fl genomförts.

Linnérundan

Trots pandemirestriktionerna har vi lyckats klara av även fågelskådarturerna längs Linnérundan i Kristianstads Vattenrike under det gångna året. Totalt blev det 52 rundor och när den 384:e turen avverkats 6 december hade 317 deltagare totalt varit med under 2020. Högsta antalet, som hängde med Evert Valfridsson ut över bl.a. Härlövs ängar och Isteräset var 15 personer en gång och 14 två gånger.

Största rariteten blev självfallet den sydnäktergal, som upptäcktes i maj månad nära där Linnérundan i söder korsar Härlövsängaleden. Vassängaren i början av maj vid Kanalhuset lyckades vi också hänga in. Vid ett tillfälle hittade vi smådopping i dammen söder om Härlövsborgstornet. Totalt noterade vi ca 150 arter under vårt skådande längs Linnérundan under 2020.

Inventeringar, räkningar m.m.

Fågelklubben genomför årligen ett antal inventeringar och räkningar i egen regi. Vi deltar självklart också i inventeringar och övervakning som arrangerats av andra.

Följande verksamheter genomfördes under 2020:

- Örnräkning 4/1.
- Gåsräkning i mitten av varje månad januari och februari. Därvid har särskilt

satsats på att rasbestämma sädgässen med gott resultat. Vidare slogs ett rekord under november med totalt över 53 000 gäss i området!

- And- och sjöfågelräkning i mitten av januari.
- Inventering av fiskgjuse och storlom i Ivösjön.
- Inventering av övervintrande glador.
- Inventering genom boräkning på öarna Saltholmen och Kalvaholm i skärgården.
- Inventering av häckande storskarv i skärgården och Ivösjön.
- Inventering av vår- och höstrastande tranor.
- Inventering av randlokaler för fältpiplärka.
- Inventering av trana, småtarner och backsvala under häckningstid.
- Fortsatt inventering och rapportering i projektet Sjöfågeltaxering.

Under året har en mängd fågelarter och individer synts i vårt verksamhetsområde som inneburit en omfattande årslista.

Under 2020 låg aktiviteterna med lokalskådning delvis under "microbirding". Antalet rapporterade arter uppgick till hela 252 arter. Detta är det högsta antal rapporterade arter under ett år hittills.

Fågelskydd, skrivelser, publikationer och andra aktiviteter

Genom skrivelser, möten och personliga kontakter har klubben under 2020 agerat i följande frågor:

- Varit medlem i Studieförbundet
- Fortsatt som medlem i projekt Lom och Örn 72, innehaft medlemskap i Tåkerns Fältstation.
- Varit medlem i Helgeåns och Skräbeåns vattenråd.
- Varit medlem i stödföreningen Vattenri-

- kets vänner.
- Varit medlem i folkrörelsearkivet.
  - För 32:a året i rad arrangerat Fågelskådningens dag för allmänheten på Håslövs ängar 10/5. Detta år enbart riktat till klubbmedlemmar.
  - Genomfört Örmdagen i Tosteberga 19/1.
  - Fortsatt fiskgjuseprojektet i Ivösjön. Under 2020 med 9 par som lyckades med häckningen och fick ut hela 19 flygga ungar. Detta är det högsta antal flygga ungar sen 2012. Reparerat fiskgjusebo på Enön.
  - Tillsammans med fågelstationen m fl kontrollerat havsörnshäckningarna i området. Resultatet har varit blandat under året.
  - Yttrat oss angående ett ökat antal avverkningensanmälningar invid örnhäckningar till Skogstyrelsen. Även fältbesök och kontakter med skogsägare har ingått.
  - Deltagit i Svensk Fågeltaxerings nationella sjöfågelinventeringen.
  - Genomfört vinterfågelmätning i Kristianstad tätort.
  - Genom vice ordförande deltagit i ett antal möten och informationer kring skogsbruksfrågor och fågelfauna.
  - Genomfört ett betydande antal möten med kommunekologen i Bromölla kring olika fågelskyddsfrågor som strandskydd vid Ivösjön och havet, backsvalhäckningar, nya fågeltorn/plattformar m m. Samarbetet har varit mycket positivt.
  - Deltagit i möte ang predatorkontroll på strandängarna i Vattenriket.
  - Sökt och erhållit flerårigt tillstånd från länsstyrelsen för inventeringsbesök i skärgården.
  - Yttrat oss till Kristianstad kommun ang översiktsplan Kristianstad. Särskilt avseende en ev vägförbindelse från Barbackaområdet via reservatet Årummet till Håslövsängaleden.
  - Skickat underlag ang konkurrens mellan knölsvan och sångsvan till Ulf T Carlsson, Värmlands Ornitologiska Förening.
  - Startat ett lokalt fågellarmsystem via appen Band. Detta har blivit mycket populärt med cirka 240 medlemmar.
  - Satt upp 45 fågelholkar bl a i Egesideområdet.
  - Granskat skötselplanen för Ekenabben.
  - Kontaktat miljöansvarig på Stora Enso, Nymölla ang backsvalehäckning med positivt gensvar.
  - Deltaget i rehab och släpp av trafikskadad lappuggla.
  - Genomfört möte med Biosfärkontoret och länsstyrelsen ang överträdelser av fågelskyddsområdet i Äspet.
  - Överlämnat strömstareholkar till Naturcentrum AB för uppsättning vid ny vägsträckning E 22 Linderöd - Vä
  - Tagit till beredning nya metoder att ange ytor i Artportalen.
  - Varit i kontakt med Kristianstadsbladet ang artiklar om råkjakt och därvid också fått med fågelskyddsaspekten.
  - Haft kontakt med länsstyrelsen ang förbättrade staket för skydd mot botrampande kreatur vid tärnkolonier.
  - Göktyteprojektet har haft en lyckad säsong med 4 häckningar och med 36 ringmärkta ungar.
  - Yttrat oss ang grustäkt i Hörröd.
  - Yttrat oss ang utökad kreaturshållning på Rinkabyfältet.
  - Yttrat oss kring informationsskylt om Ivösjön till kommunekologen i Bromölla.
  - Deltagit i digitalt årsmöte med Studieförbundet.
  - Deltagit i s k skräpplockaraktivitet i samband med framtidsveckan i Vattenriket.
  - Beviljat medel till pungmesprojekt (Peter

Öhrström, Olof Persson och Mats Johansson) ur Erik Schönbecks donation.

- Lämnat stöd till örnmatningen vid kusten.
- Fortsatt att sälja Linda Niklassons m fl populära vykort.
- Sammanställt och skickat årlig rapport över tillståndet hos fågelfaunan i skärgården.
- Deltagit i Vattenrikets trangrupp och genomfört regelbundna tranräkningar vid Pulken under den period då tranorna rastar i vårt område.
- Deltagit i möten med Samrådsgruppen för biosfärsområde Kristianstads Vattenrike.
- Kassören har genomfört digital kurs organiserad av Studieförbundet kring GDPR-frågor.
- Deltagit i Ivösjökommitténs möten.
- Fortsatt att presentera klubbens verksamhet på hemsidan under den kända adressen www.spoven.com med Patrick Tollgren Lazarov som webbmaster.
- Fågelklubben har fortsatt funnits med på Facebook. Verksamheten där utvecklas.
- Samarbetat med SkOF och SkNF i Storkprojektet och varit faddrar för två storkpar.
- Sammanställt årsrapporten för 2019 och därvid genomfört ett samordningsmöte med rapportkommittén.
- Deltagit i arbetet kring gåsförvaltningen.

Verksamheten under detta år kom naturligtvis att präglas av pandemin och nödvändiga anpassningar till den. Detta innebar att t ex hela vår tranverksamhet, förutom räkningen av de vårastande tranorna, ställdes in. Vidare fick vi minska på marknadsföringen av Fågelskådningens dag, vissa möten genomfördes digitalt och innemöten ställdes in. Trots detta har en betydande utomhusverksamhet kunnat genomföras. Och glädjande nog så har vi lyckats behålla medlemmarna och t o m ökat något i medlemsantal.

Fågelklubbens årliga pris

Styrelsen har beslutat tilldela fågelklubbens årliga pris till Eva och Hans Abrahamsson, Övarp för deras välkomnande och vård av besöksmålet Lunkeskog.

För styrelsen i Nordöstra Skånes Fågelklubb *Nils Waldemarsson ordförande*

Nedre Helgeåns fågelstation 2019

Under året har fågelstationen drivit eller deltagit i följande projekt:

- Inventering, ringmärkning och uppföljning av kustlevande tärnor. Under pågående arbete med de kentska tärnorna påträffades minst 7 par svarthuvad måsar som påbörjade häckning i skydd av skrattnås- och tärnkolonier. Endast två par lyckades med häckningen och totalt ringmärktes fyra ungar. Liksom tidigare år försågs ungar med avläsningsbara färgringar inom ramen för ett europeiskt färgmärkningsprojekt. Alla paren häckade i Blekinge men återetablerar sig tärnorna i Landöskärgården följer kanske de rara måsarna efter...
- Pärl- och spurvuggleprojektet. Vi har lagat trasiga holkar, flyttat några och kontrollerat de ca 70 uggleholkar som sitter uppe i norra delen av Kristianstad kommun. Under året har pärlugglor ropat på många lokaler. Minst 3 påbörjade häckningar hitta-

foto: Greger Flyckt

des och 8 pärlugglor ringmärktes. Inga sparvugglor påträffades under 2020.

- Inventerat och kontrollerat häckningsresultatet för områdets häckande örnar. Under 2020 noterades minst 8 par havsörn och 3 par kungsörn i permanenta revir. För havsörnarnas del blev det endast 4 lyckade häckningar med 7-8 ungar. För kungsörnarnas del blev det ett bra häckningsår och alla tre paren fick fram 1 unge vardera.
- Stationen hjälper projekt berguv med ringmärkning av frihäckande boungar och avelsparens ungar som sedan släppts fria. 2020 ringmärktes inga frihäckande uvar inom vårt verksamhetsområde.
- Samarbetat med flyttfågelforskare vid Lunds universitet/Högskolan i Kristianstad när det gäller applicering av ljusloggar på tärnor (svart-, fisk-, silver-, små- och kentsk tärna). Även i år användes aktivitetsloggar på silvertärnorna, en ny teknik som kan ge mer detaljerad data om fåglarnas aktivitet över dygnet.
- Projekt Svarttärna fortsatte under året med inventering och uppföljning av häckningsresultat. I Vattenriket häckade liksom föregående år 10 par som fick ut 7 flygga ungar. Samtliga par häckade på plattformar i Hercules dammar. En handfull par försökte inledningsvis häcka på översvämmad strandäng på Håslövs ängars sydöstra del men de misslyckades kort efter etablering och flyttade till Hercules dammar.
- Inventering och häckningsframgång hos Vattenrikets fiskgjusar. Totalt noterades 7 par i Vattenriket. Sex par lyckades med häckningarna och totalt kom 13 ungar på vingarna.

foto: Greger Flyckt

Ringmärkning

Under 2020 ringmärktes 1580 fåglar av 17 olika arter. Det är den näst högsta märksumman sedan 90-talet då vi slutade märka flyttfåglar med slöjnat i Hammarsjön.

Totalt märktes under året 1309 boungar i holkar vilket var en tredubbling av fjolårets holkungar. Vanligast var talgoxe (480), svartvit flugsnappare (387) och blåmes (285). En udda märkart var en göktytekull som märktes i en mesholk.

Inom ramen för flyttfågelstudier vid Lunds universitet med satelitsändare eller ljusloggar ringmärktes 3 nattskärar.

Ringmärkning av tärnor, och arbete med ljusloggar på en del, gav följande märkresultat: Kentsk tärna (194), svarttärna (41), silvertärna (12) och småtärna (2).

Under märkningen av kentsk tärna kunde även fyra ungar av svarthuvad mås märkas. Tack vare färgmärkning av ungarna har vi nu fina möjligheter att följa utvecklingen av den svenska populationen av denna exklusiva häckart (se under kontroller och återfynd).

Sex berguvar märktes. Samtliga var uppfödda inom projekt berguv som sedan släpptes fria på lämpliga häcklokaler. Ny märkart blev en adult lappuggla som under några dagar rehabiliterats hos KfV och därefter släppt i lämplig biotop.

Kontroller o återfynd

Totalt inkom 28 kontroller och återfynd, vilket är något fler än tidigare år.

Ringmärkningen av de kentska tärnorna fortsätter att generera många återfynd och kontroller (18 st) och i år inkom nio utländska.

Flera kontroller, både av oss pullmärkta kentska tärnor i vårt område samt ungar märkta i kolonier i Belgien, Holland, Danmark och Polen, visar att den kentska tärnan är mycket rörlig och att det hela tiden sker ett utbyte mellan kolonier i Nordeuropa.

En kontroll av en nästan 20 år gammal fågel gjordes på Falkaholmen i juni. Fågeln var märkt som bounce i Belgien 1999. En 12 år gammal fågel märkt vid Tosteberga Bodar 2008 kontrollerades i en koloni utanför Gdansk i polen i början av juli.

Fisktärna

Årets enda fynd från Afrika gällde en fisktärna märkt som gammal vid Tosteberga 2017 som sedan kontrollerades av ringmärkare i slutet av mars 2019 i Senegal.

Under året har det inkommit flera sena fynd av färgmärkta skrattnåsar som avlästes i skrattnåskolonin på Falkaholmen. Två fåglar var märkta i England 2013/14 i jan/feb och en var märkt i Köpenhamn 2013.

En riktigt gammal, kanske den äldsta kontrollen vi någonsin fått in, var en skrattnås som hittades död i början av april 2020 vid Norge. Fågeln var märkt som bounce i den stora kolonin på IFÖ-verken 1993 och var således nästan 27 år gammal när den hittades.

Svarthuvade måsen PTU8, pullmärkt i Polen 2015, som nu häckade på Falkaholmen 2020.

Under året inkom 7 kontroller av de svarthuvade måsar som vi försett med färgringar i kolonierna vid Falkaholmen och Norrören.

En fågel som pullmärktes 2018 rapporterades från England både i mars och juli vilket indikerar att den stannat i övervintringsområdet även under sommaren. En pullmärkt 2017 avlästes i Frankrike i slutet av maj vilket kanske betyder att den valt att häcka i någon koloni i området. En pullmärkt 2019 avlästes i januari 2020 på övervintringsplats i England varpå den sedan sågs utanför Göteborg i slutet av maj för att sedan vara tillbaka i övervintringsområdet i oktober igen, fast denna gång i Wales.

Två kontroller på Falkaholmen ger en fingervisning om var de svenska häckfågellarna kommer ifrån. En pullmärktes i Polen 2015 (PTU8) och en annan pullmärktes i norra Tyskland 2012. En av våra egna som pullmärktes på Norrören 2016 återkom som häckfågel 2019-20. En fågel pullmärkt på sydöstra Jylland 2014 påträffades häckande på Norrören 2017 och Falkaholmen 2019.

Ett mycket sent återfynd var den duvhök som märktes vid Vanås 2001 och som sedan återfanns 2013. Duvhöken som var en 12 år gammal hane tog sig in i ett hönsstuga och dödade två tuppar. När den skulle därifrån flög den in i ett fönster och bröt nacken.

Nedre Helgeåns fågelstation

Greger & Göran Flyckt och Patrik Olofsson

Svarthuvad mås

foto: Greger Flyckt

foto: Greger Flyckt

Tidsskriften SPOVEN

SPOVEN ges ut av Nordöstra Skånes Fågelklubb. Tidsskriften är ett av klubbens redskap för att kommunicera med sina medlemmar. Under året har SPOVEN kommit ut med 4 nummer, sammanlagt 208 sidor. Alla fullbetalande medlemmar och ungdomsmedlemmar får tidsskriften utan extra kostnad.

Redaktionen har haft ett planeringsmöte inför varje nummer och består av följande personer: Patrick Tollgren Lazarov (sammankallande), Jan Linder (Ansvarig utgivare SPOVEN), Ulrika Tollgren (ansvarig utgivare hemsidan), Sven Birkedal (bildredaktör), Nils Waldemarsson (representant för styrelsen).

Hemsidan www.spoven.com

Vår hemsida administreras och uppdateras av Patrick Tollgren Lazarov och ansvarig utgivare är Ulrika Tollgren. På sidan finns information om klubbens verksamhet och kontaktuppgifter till de aktiva. Klubbens program publiceras fortlöpande här hittar man information om eventuella ändringar i programmet. Även inskickade exkursionsreferat och aktuella inventeringssiffror från t ex gåsräkningarna finns publicerade här. Hemsidan innehåller även gamla nummer av Spoven som går att ladda ner som PDF.

Sociala medier

Vi har en föreningssida och en gruppssida på Facebook. Föreningssidan är mer formell och här publicerar vi nyheter och program med fågelklubben som avsändare.

Gruppssidan är mer informell och alla publiceringar sker av enskilda personer. Här publiceras förutom nyheter och program även obsar, tips och andra saker.

Föreningssida:

[www.facebook.com/
NordostraSkanesFagelklubb](https://www.facebook.com/NordostraSkanesFagelklubb)

Gruppssida:

www.facebook.com/groups/328750133869867

Föreningssidan har 4 administratörer: Patrick Tollgren Lazarov, Ulrika Tollgren, Evert Valfridsson och Anette Strand.

Gruppssidan har 8 administratörer: Patrick Tollgren Lazarov, Ulrika Tollgren, Hans Cronert, Jan Linder, Evert Valfridsson, Thomas Lindblad, Anette Strand och Barbro Ahlner.

Eftersom inlägg i grupper visas på medlemmars tidslinje så är det mer aktiviteter i gruppen än på föreningssidan. Gruppen har idag 489 medlemmar (en ökning med 167 personer under 2020) vilket är en ökning som är 4ggr så stor som 2019.

Band [band.us/@spoven](https://band.band.us/@spoven)

I mitten av 2020 skapade vi ett band för vårt fågelområde i Nordöstra Skåne. Band är ett sätt att förmedla fågelobsar och man kan använda band med mobil, padda eller dator. Det finns inga kostnader kopplade till att vara med i Band, varken för oss som organisation eller för medlemmar. I nuläget är det 268 medlemmar i bandet. I samband med att vi skapade bandet så avslutades vår SMS-lista för fågellarm. Vi har 6 administratörer och de är följande personer: Patrick Tollgren Lazarov, Ulrika Tollgren, Greger Flykt, Hans Cronert, Nils Waldemarsson och Thomas Lindblad.

För Spovenredaktionen och IT-kommittén
Patrick Tollgren Lazarov

Styrelsen

Årets inventeringsarter: Skäggdopping, storspov och backsvala

Av Nils Waldemarsson

Skäggdopping

Skäggdoppingen verkar ha minskat kraftigt i vårt område. För att försöka få en dagsaktuell bild av förekomsten vill vi att du rapporterar alla fynd under häckningstid på Artportalen. Har du inte möjlighet att göra det, kan du skicka rapporterna via epost direkt till Hans Cronert som samordnar uppföljningen, epostadress hans.cronert@gmail.com. Läs mer i separat artikel.

Storspov

Storspoven är utsedd till inventeringsart i Skåne under 2021. Inventeringen avser att söka få en uppfattning om antalet häckande fåglar.

Storspoven inventerades grundligt i vårt område i slutet på 1990-talet. Då ansågs drygt 100 par häcka med huvuddelen av dessa i Vattenriket. Redan då hade det nationellt uppmärksammats en kraftig minskning i jordbrukslandskapet. Atlasinventeringen 2003 - 2009 påvisade en fortsatt nedgång. Inventeringen av havsstrandängarna från Fårabäck till Valjeviken 2012 kunde inte fastställa någon häckning av storspov i området. Läget är således bekymmersamt.

Inventeringsperioden sträcker sig från 10 april till 15 juni. Fokus ligger på att fast-

ställa revirhållande par. Men samtliga observationer som indikerar häckning är av intresse. Vi kommer att peka ut vissa områden av särskilt intresse som Vattenriket och torra sandmarker, och där utse ansvarig inventerare. Känner du för att delta kontakta gärna undertecknad. Men ”våra” kommuner är vidsträckta och varje bidrag/rapport är mycket värdefull. Även negativa rapporter är av värde då det kan fastställas att arten saknas i ett område.

Rapportera i första hand på Artportalen med lämpligt häckningskriterium, i andra hand direkt till undertecknad; nils.waldemarsson1948@gmail.com

Backsvala

Backsvalan inventerades i Skåne 2017 och vi fick då ett resultat på drygt 4000 häckande par. Riksföreningen BirdLife Sverige har utropat backsvalan som riksinventeringsart under 2020-21. Vi kommer inte att organisera någon ny inventering men uppmanar som vanligt att rapportera alla kolonier på Artportalen under 2021. Viktiga uppgifter är antalet hål (ideal tid för räkning är efter 1 juni), uppskattat antal fåglar i/vid kolonin samt beskrivning av platsen. Även namn på markägare/företag bör anges i förekommande fall. Om du inte använder Artportalen rapportera till Linda Niklasson, linda.niklasson@yahoo.com.

Nils Waldemarsson

Upprop:

Rapportera observationer av skäggdopping under häckningstid!

Av Hans Cronert

Skäggdoppingen uppfattar nog de flesta som en vanlig fågel. Men faktum är att arten under de senaste fem åren i vårt område bara är rapporterad med häckningsindikationer från Herculesdammarna, Råbelövssjön, Ivösjön, Oppmannasjön och Levrasjön. I de flesta fall rör det sig bara om enstaka rapporter. Fynden av par som fått fram ungar är mycket få.

Som jämförelse kan nämnas att skäggdoppingen vid den senaste samordnade sjöfågelinventeringen 1978-79 uppgavs vara den vanligaste simfågeln i våra sjöar och bedömdes häcka med inte mindre än 480 par i Kristianstads och Bromölla kommuner (Witzell 1981). Bara i Hammarsjön fanns minst 127 par, i Ivösjön 106 par, i Oppmannasjön 82 par och i Råbelövssjön 68 par.

Sammantaget finns det alltså indikationer på att arten minskat mycket dramatiskt på Kristianstadsslätten under de senaste 40 åren och att få ungar kommer på vingarna idag. Det finns därför ett stort behov av att försöka följa upp arten och fågelklubben har beslutat att så ska ske under 2021.

Särskild uppmärksamhet kommer att rik-

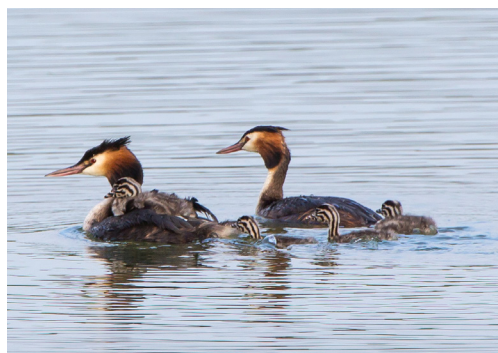

foto: Hans Cronert

Skäggdopping med ungar

tas mot de större sjöar där vi vet arten finns kvar. Ansvaret för uppföljningen här är Linda Niklasson (Ivösjön), Ulrika Tollgren (Oppmannasjön) samt Christer Neideman och Hans Cronert (Råbelövssjön).

Vi ser gärna att du rapporterar alla dina fynd under häckningstid i Artportalen. Speciellt intressanta är observationer från tidigare kända häckningssjöar men där arten inte längre verkar finnas kvar (bland annat Immeln, Gummastorpasjön, Araslövssjön, Hammarsjön och Lyngsjön).

Är det så att du inte har möjlighet att rapportera i Artportalen ber vi dig skicka dina fynd per epost till undertecknad, hans.cronert@gmail.com

Hans Cronert

Referens:

Witzell, H. 1981. Resultat från sjö- och damminventeringen 1978-1979. Inf. fr. Nordöstra Skånes Fågelklubb 3-1981, s 45-53

Boktips: Fåglar i svensk poesi

av Sten Hidal

Är poeter speciellt intresserade av fåglar eller fågelskådare av poesi? Det senare vet jag inget om, men poeter verkar ha ett visst intresse för fåglar. Inte bara i allmänhet som t ex sparvar, trastar eller lärkor. "Halsbandsflugsnapparens tar kvinter/ till svarthättans flöjtlika Mozartcitat/som tävlar i lövlabyrinten/med blåmesens ivriga prat" – K.G. Gierow. Eller "En ängsfiolplärka vinglar ut/under bänken där vi ätit frukost/sex minuter över sex passerar/Anthus cervinus hans rara frände/rakt över oss". Den rödstrupiga piplärkan är inte den vanligaste fågeln, men poeten Niklas Törnlund är ju van fågelskådare. Tillsammans med Staffan Söderblom och Bengt Emil Johnsson en fågeltät poet.

Sten Hidal har i "Fåglar i svensk poesi" inventerat svenska dikter i jakt på fåglar och kan konstatera att nästan alla som regelbundet häckar i Sverige finns representerade. Vilken är då vanligast? Inte lärkan och inte koltrasten utan kråkan. Ganska otippat, tycker jag. Kråkans all daglighet är en poetisk utmaning, tror Hidal. Redan Johan Olofsson Stiernhöök 1596-1675 skrev "Förachta ey then brokota Kråka".

Hidal tar upp fågelpoesins historia, olika typer av fågeldikter och vilken del av fåglarnas liv som är mest frekvent – sång, utseende, flyttning. Det är ingen

FÅGLAR I SVENSK POESI

Sten Hidal

NORMA

bok som man sträckläser om man inte är specialintresserad. Däremot kan den som vill läsa fågelpoesi få massor av tips på författare som skriver om fåglar. En genväg om man vill läsa ett urval dikter av olika författare är Fågelpoesi – sammanställd av Bo Setterlind.

"Utan fåglar gick mitt eget lilla sångarhjärta itu" – E.S. Byggmästar.

Margareta Rydhagen

Örnräkning 2 januari 2021

av Nils Waldemarsson

Örnräkningen genomfördes under goda förutsättningar för räknarna. Cirka 75 havsörnar räknades in. Denna gång med många havsörnar i kustområdet. Totalantalet överträffas enbart av 2015 års siffror.

foto: Anders Jarnemo

Unga havsörnar

Det rädde mulet väder med någon enstaka plusgrad under räkningen. Och i det närmaste vindstilla vilket gynnade tillvaron för räknarna. Men detta gjorde att örnarna kanske inte var lika benägna att flyga. Vädret under förvintern hade som vanligt numera inte haft några vinterinslag. Öppet vatten överallt och mycket med gäss i flera områden. Örnmatningen ute vid kusten hade startats upp strax före jul. Här noterades t ex i julhelgen 15 örnar samtidigt vid maten. Även i de

södra delarna av Kristianstad kommun förekommer matning. Dock inte aktiv just under räkningsdagen.

Räkningen var indelad i cirka 25 olika områden. Dessa bevakades från gryningen fram till kl tolv. Örnarnas ålder, där så är möjligt, flygriktningar och klockslag noterades. Och som vanligt satt Anders Jarnemo i kojan vid matningsplatsen. Denna hade enligt rutin försetts med tre bördor med örnmat, dvs strupar och lungor.

Åldersfördelning av örnar vid matningen:

Ålder	Omärkta (≥)	Märkta	Omärkta + märkta
1 vinter	7	3	10
2 vinter	2	1	3
3 vinter	2		2
Adult	1	1	2
Totalt	12	5	17

Havsörn

Trots att matningen vid kusten drabbades av en rejäl störning i det goda promenadväddet vid kl 10.30 så var det ordentlig trafik på örnarna vid matningen. Strax före störningen hade observatören vid Tosteberga hela 25 örnar i området och vid kl 11.30 då störningen minskat i området så sågs hela 27 ex från Landön. Dessa landade dock inte direkt på maten förrän omkring kl 13.30. En störning påverkar alltså örnarnas närvaro under relativt lång tid. Totalt såg minst 33-34 havsörnar i kustområdet vilket är fler än 2020 då 28 individer sågs.

Däremot sågs något färre örnar, 9 ex, i Hammarsjöområdet än under 2020. Då sågs cirka 12 örnar under fm. Söder om Hammarsjön fanns 14 havsörnar. Väl utspridda då som nämnts ingen matning pågick. Vid Isteräset och Araslövssjön var antalet betydligt lägre än fjolårets räkning. Kan det bero på att inga större antal gäss uppehöll sig i området? Vid övriga inlandssjöar sågs ungefär lika många eller något fler örnar än förra året.

Observationerna vid matningen vid kusten är viktiga. Tabellen redovisar

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Havsörn över Tosteberga

de observationer där Anders under fm kunde identifiera enskilda individer. Åldersfördelningen visar som vanligt på en klar majoritet av yngre fåglar. Däremot är tendensen över tid att antalet örnar ringmärkta i Sverige minskar. Detta beror på att man p g a resursskäl inte märker i alla havsörnbo och dessutom hittas inte alla revir idag. Den märkta adulta örnen var född 2008.

Antalet havsörnar i Kristianstad och Bromölla kommun 2021-01-02:

Lokal	Antal	Adult	Yngre/ob.ålder
Kusten, ink Tr.Ljungby mosse	33-34	5	28-29
Ivösjön	5	2	3
Oppmannasjön/Råbelövsjön	6-7	2	4-5
Odersberga/Gummastorpasjön	5	2	3
Araslövssjön/Isternäset	3	2	1
Hammarsjön	5	4	5
Söder om Hammarsjön	14	6	8
Total	75-77	23	52-54

Genom bevakningen så har vi kunnat få en god uppfattning om hur örarna förflyttade sig eller uppehöll sig och därmed undvika dubbelräkning. Därför kan ovanstående sammanställning ses som ett tämligen tillförlitligt minimiantal. Antalet observerade havsörnar är nästan lika med antalet 2020. De fördelar sig dock lite annorlunda då det förra året sågs fler örnar i inlandet. Antalet understiger något 2015 års rekordantal, som var c:a 80 havsörnar.

Kungsörn

Denna gång sågs 5 eller 6 kungsörnar vid räkningstillfället i vårt område. Av dessa var 4 adulta, med all säkerhet revirhållande kungsörnar. Därutöver sågs 1 eller 2 yngre

fåglar, troligtvis fjolårsungar från området. Dessvärre saknades helt observationer av ett tredje par som vi inte har sett under hösten. Det vore angeläget att få klarhet i vad som hänt detta par då den skånska kungsörnsstammen är svag.

Tack

Den här gången var det förmodligen ganska angenämt att vara örnräknare, åtminstone vädermässigt. Möjligen var det rätt stressigt för er som räknade området Tosteberga - Landön. Någon såg tyvärr inga örnar alls medan andra såg örnar nästan hela tiden. Men negativa rapporter är minst lika viktiga. Inte minst för att avgöra hur och om örarna rör sig i området. Tack alla för insatsen och på återseende vid nästa års örnräkning!

Nils Waldemarsson

Fångad i flykten: Lasse Sunnerstig

Text: Ulrika Tollgren

Trots rötter från Söder i Stockholm har Lasse och frun valt att rota sig i den skånska myllan. I samband med pensioneringen för 10 år sedan gick flyttlasset till det gamla kvarnhuset i Gaddaröd, där Segesholmsån brusar utanför dörren.

– Berätta lite om din bakgrund och hur du hittade naturintresset?

– Jag är uppvuxen på Söder i en etta som enda barn och senare flyttade vi till Stureby söder om Stockholm. Var ute i naturen en del med mina föräldrar. Ibland cyklade vi ut till Nackareservatet. Svårt att säga hur naturintresset uppkom men har nog funnits med från början.

Allra första fågelminnet var nog från när vi bodde i den där ettan på söder och nästan varje vinter kom svärmar med sidensvansar och satte sig på taket mitt emot. När jag sedan gifte mig med Marianne och bodde i Sollentuna började vi med fågelmatning. Det var nog så som intresset började. Så jag har ingen bakgrund som många andra ifrån fältbiologerna.

– Vad var det som fick hjärtat att slå lite extra för just fåglar?

– Det var just fågelmatningen i Sollentuna. Och att det blev ännu mer kan jag nog skylla på tillvaron i Halland. Jag jobbade några år på Ringhals som konsult och då bodde jag i veckorna nere i Falkenberg. Då stannade jag ofta till vid Morups Tånge när jag var på väg hem och gick en sväng på kvällen. Det var nog då, för ungefär tjugo år sedan, som Marianne och jag bestämde oss för att så småningom flytta söderut

För lite mer än tio år sedan var vi nere i

foto: Ulrika Tollgren

Lasse Sunnerstig

Brantevik på en expedition med Magnus Ullman. Vi fick se kornsparv och gulhämpling och vi blev också väldigt förtjusta i speciellt östra Skåne. Men vi kunde lika gärna ha hamnat vid kusten någonstans i Halland. Det var då som vi av en slump råkade se en annons från Uppvik & döttrar rörande ”Vattenmöllan i Gaddaröd”. Vi blev sålda direkt och köpte stället 2011.

När vi flyttat hit tog jag nog kontakt med fågelklubben ganska omgående och började rapportera i KRIX. Sedan 2016 har jag varit engagerad som volontär i storkprojektet och hjälpt till med att hämta tupp-

kycklingar och mata storkarna i hägnet vid Hemmestorp utanför Veberöd.

– Vilken är din starkaste skådarupplevelse/naturupplevelse?

– Det var nog när jag gick i Morups tånge men det var ingen speciell fågel utan mer totalupplevelsen. Den påminner ju lite om Ravlunda, trädlöst och öppet hav. Jag brukar inte dra någon längre väg men en upplevelse som bitit sig fast är när jag bodde i Stockholm och arbetade på pappersbruket i Skutskär. Där var en ökenpipare och den var kvar ganska länge. De var snälla på bruket för skådarna fick särskilda passerkort som de kunde lägga i bilen så de kunde de åka in på bruksområdet. Så var det folk som visade var den var.

Den största raritet som jag sett var på den tiden jag jobbade på Telia i Köpenhamn. Mest av en slump valde jag att ta färjan hem mellan Helsingör och Helsingborg och då, på färjan rapporterades en ökenstenskvätta. Då tänkte jag att det har jag aldrig sett, den måste jag bara se. Den höll till på Kullen, vid Ransvik. När jag var på väg dit ombestämde den till en medelhavsstenskvätta av den västliga nominatrasen istället. Jag gick långt upp i de där backarna så man var alldeles genomsvettig när man kom upp. Men väl där fick jag se den bra men den var bara kvar den eftermiddagen. Dagen efter var den borta. I Kristianstad är det nog blåstjärten som Lars Göte hittade som sticker ut.

– Hur ser en riktigt bra skåardag ut?

– Hade du frågat mig för en 5-6 år sedan så hade det varit en sådan dag när man går upp tidigt och har hela dagen framför mig. Tyvärr är jag nog en rastlös typ så man

var en halvtimme här och var där inget bra så åkte man någon annanstans och var en halvtimme där. Plötsligt var det sent på dagen och så åkte jag hem, ofta utan något pulshöjande. Det var aldrig optimalt för mig så det var egentligen ingen beskrivning av en bra typisk skåardag. I dag skådar jag inte lika mycket utan det blir mest obsar i samband med kortare fotvandringar.

En bra skåardag kan vara när man är med Greger i Juleboda på hösten och lär sig om sträckande fåglar. Havsfåglar på sträck är jag väldigt dålig på. Det är en utmaning och det är roligt, men jag behöver ha någon bredvid mig som stöd vid artbestämning. Jag brukar åka en tur bort till Kattvik utanför Båstad på hösten och där kan man se sulor och ibland någon storlabb eller lira.

– Har du någon skåardröm?

– Ja, jag har nog flera antagligen. Det är inte någon resa alls utan det är en fågel som jag har sett innan i Lettland, men aldrig i Sverige, blåkråka. En annan drömart är tornuggla.

Det är lite kul för när jag drog på medelhavsstenskvättan så hade jag egentligen tänkt åka upp till Örebro och titta på en rödhuvad törnskata vilket jag också gjorde. Sedan tänkte jag att nu åker jag upp till Grängesberg också för där var en blåkråka nämligen och den hade varit där några dagar. Jag gick runt där i flera timmar och letade tillsammans med andra som också var där i samma ärende. Dagen efter fick jag reda på genom Club300's hemsida att den hade dött natten före och hittats efter att den hade flugit in i ett fönster.

– Varför ska fågelintresserade gå med i fågelklubben?

– Det är väl givet egentligen om man har ett någorlunda socialt drag. Det ger tillfälle att skåda tillsammans och umgås tillsammans. Lära sig förstås. Jag var med i Järvafältets fågelklubb innan jag flyttade ner och har fortfarande kontakt med dem. 2 gånger om året åker jag med dem till Öland.

Fem snabba till Susanne och Ulf:

Skog	-	✓	Kust
✓	Gryning	-	Skymning
(Inte alltför morgonpigga dock)			
✓	Vår	-	Höst
Dra	-	✓	Tag plats
Morkulla	-	✓	Strömstare

Ulrika Tollgren

Vi finns på Facebook!

Tranan i nordöstra Skåne 2020

Av Hans Cronert

Bakgrund

Tranan tillhör de arter som ökat mest i Sverige under den senaste 50-årsperioden, säkerligen gynnad av moderna jordbruksmetoder, minskad förföljelse och möjligheterna att övervintra i födorika odlingsbygder i Spanien och södra Frankrike.

Från att ha varit en vildmarkens och myrnarnas fågel har tranan expanderat kraftigt. Nu är den väl spridd och häckar i kärr, sankar, sjöstränder och myrar i både skogs- och slättbygder inom klubbens verksamhetsområde, Kristianstads och Bromölla kommuner.

Vid den senaste skånska atlasinventeringen 2004-2009 konstaterades att en remarkabel ökning skett från den föregående atlasinventeringen 1974-1983 (Cronert m fl 2010). Figur 1.

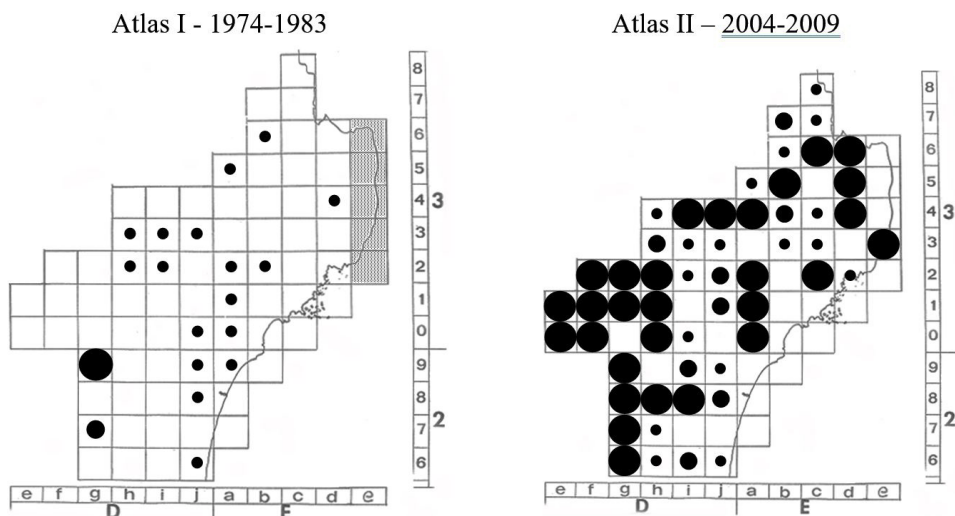
Från Skånes Ornitologiska Förenings sida uttrycktes önskemål om en förnyad inventering under 2020 för att belysa den fortsatta utvecklingen.

Metoder

Från fågelklubbens sida bestämdes att inte genomföra en riktad inventering utan att genom två upprop i Spoven uppmåna medlemmar att rapportera alla fynd av par och ensamma fåglar under perioden 15 mars – 30 juni. Även rapporter om par med ungar från perioden 1 juli – 31 augusti var angelägna att få in. Rapporteringen skulle företrädesvis ske på Artportalen. Det fanns också möjlighet att rapportera sina fynd via telefon och epost.

Resultat och diskussion

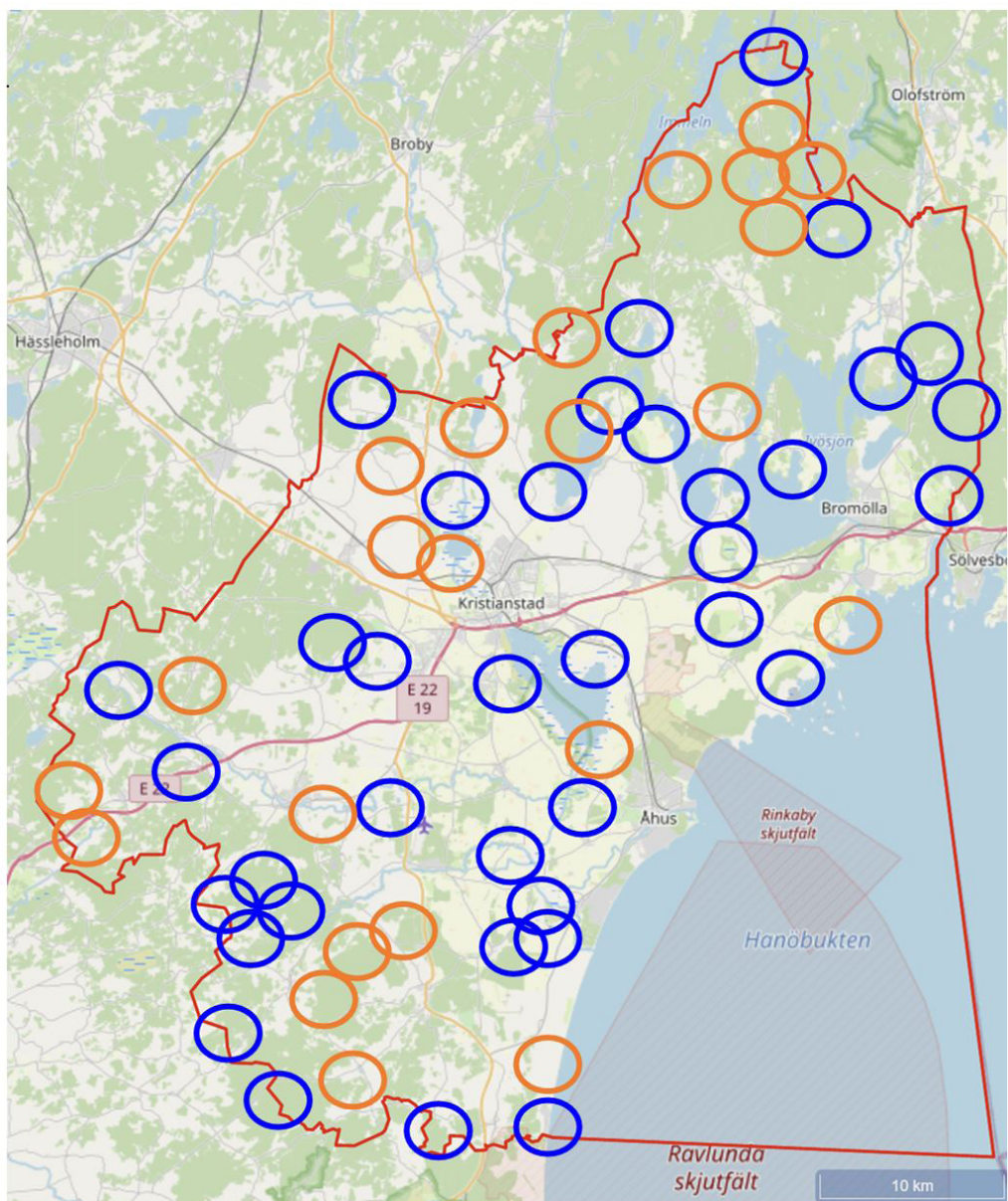
De inkomna rapporterna har granskats och analyserats. I figur 2 redovisas med blå

Figur 1. Förekomst av tranor i Kristianstad och Bromölla kommuner under de båda atlasperioderna, 1974-1983 respektive 2004-2009. Stor prick avser säkra häckningar, medelstor prick troliga häckningar och liten prick möjliga häckningar (Cronert m fl 2010).

ringar bedömda revir 2020 utifrån rapporterade fynd i Artportalen gjorda i lämpliga miljöer av stationära fåglar, par och adulta samt fåglar med årsungar, under perioden 1 februari – 31 augusti 2020. De tre rap-

porter som kommit in via epost är inlagda i Artportalen av undertecknad som andrahandsobservationer och är också redovisade på kartan. Totalt bedöms tranor från ca 40 revir ha rapporterats in.

Figur 2. Observationer som indikerar häckande par av tranor 2020 (blå ringar) kompletterat med motsvarande fynd för perioden 2015-2019 (orange ringar).

Då flera platser som brukar hysa säkra revir saknas i rapporteringen för 2020 har kartan kompletterats med utvärderade fynd för perioden 2015-2019 (orange ringar). Då faller ytterligare närmare 25 sannolika revir ut vilket innebär att åtminstone 65 par tranor häckade inom Kristianstads och Bromölla kommuner.

Kartbilden bekräftar uppfattningen att tranan är väl spridd över hela området, med en viss tyngdpunkt i de skogsklädda delarna, men också med goda förekomster i odlingsbygden på slätten. Inte minst kan man se ett pärlband av revir i våtmarksområdet längs nedre Helgeån, från Gummas torpasjön i norr till Egeside i söder. Man kan också notera att det fortfarande verkar finnas vita fläckar där vi inte känner till om det förekommer häckande trana, exempelvis i delar av skogsområdet i norr och på Nävlingeåsen.

En försiktig skattning ger därför vid handen att vi bör ha omkring 80-100 par häckande tranor i vårt område. Uppgiften har stämts av med Richard Ottvall, som ansvarar för sammanställningen för hela Skåne.

Kan man då urskilja några förändringar från senaste atlasinventeringen utförd un-

foto: Jan Linder

Trana med unge

der 2000-talets första decennium fram till idag? Man kan ana en förtätning över hela området, men eftersom inventeringarna och redovisningarna bygger på olika metoder är det svårt att dra några säkra slutsatser.

Slutord

Tack alla ni som observerat och rapporterat tranor i Kristianstad och Bromölla kommuner.

Hans Cronert

Referenser:

Cronert H., Flyckt, G & Jungbeck, U. 2010. *Fåglarnas utbredning i Kristianstad och Bromölla kommuner, Resultat från skånsk atlasinventering II, 2004 – 2009.* SPOVEN 4-2010 (s 167-192).

Läsarnas bilder

Vill du bidra med bilder så kan du maila in bilder till redaktionen eller publicera den på vår Facebooksida så finns det chans att den kommer med i Spoven.

OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till.

foto: Ronnie Jöneros

Kungsörn

foto: Lisbet Andersson

Spillkråka vid Skräbeån, Nymölla

foto: Anders Nilsson

Svart rödstjärt

foto: Fredrik Rydhagen

Forsärla

Tips och tricks

av Hans Cronert

Nu har vårt nya larmsystem varit igång ett halvår och i skrivande stund är det inte mindre än 268 personer anslutna. Larmet är lite mer komplicerat än det gamla SMS-baserade larmet, men har också fler möjligheter.

Tillsammans med Ulrika och Patrick Tollgren fungerar jag som teknisk administratör för larmet och vi hjälper gärna till och svarar gärna på kluriga frågor om hur man går till väga vid larmandet.

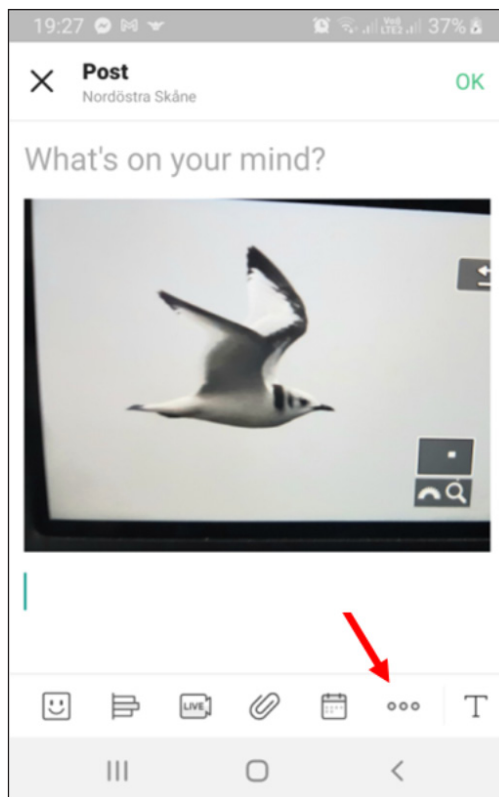
Finns det intresse kan vi i kommande nummer av SPOVEN fortsätta lyfta klurigheter som kommer upp. Jag tänkte börja med att ta upp några saker jag själv hade problem med i början.

Hur ser jag alla kommentarer till ett larm?

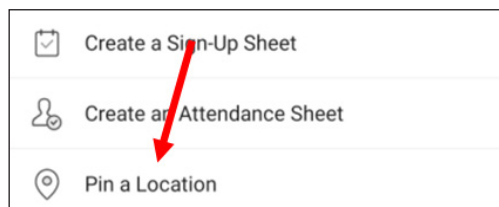
När man öppnar Band och tittar på de larm som kommit, så ser man bara avkortade versioner av de två senaste kommentarerna till varje larm. Vill man se mer, behöver man klicka på kommentarerna. Då kommer hela texten och alla kommentarer upp under varandra.

Ange kartposition – Pin a Location, före du lägger till eventuell bild.

Jag hade svårt att hitta ”Pin a location” i början. Det visade sig att när jag la till bild/foto först, så behöver man dra listen underst en bit åt vänster så att ”tre punkter”-symbolen kommer fram längst till höger, **Figur1**. Klickar man på den då kommer resten av valmöjligheterna fram, bland annat ”Pin a location”, **Figur2**.

Figur1

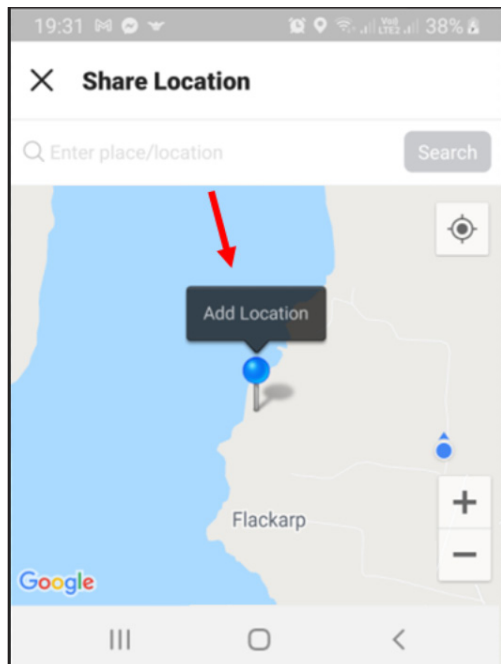

Figur2

Så det enklaste och det jag rekommenderar är att alltid börja med att ange position och sedan lägga till eventuellt foto.

Ange kartposition då fågeln är en bit iväg från där du själv står.

Småfåglar är ju med självklarhet ganska nära där du står och då duger det oftast att använda den plats som visas i kartan. Men är det en större fågel, som ex.vis står en bit väster om utsiktsplattformen på Håslövs ängar eller som i exemplet, **Figur3**, sitter i ett träd vid stranden av Råbelövssjön några hundra meter väster om där jag bor, då kan man genom att trycka på kartan och dra den åt sidan flytta markören för observationen. Jag klickar sedan på rutan med texten "Add Location", så får man fram platsen för där fågeln befinner sig. Platsen jag befinner mig på är den lilla blåa pricken med en lite pil ovanför.

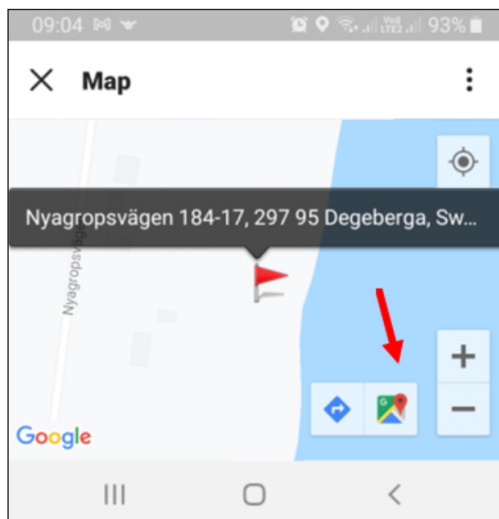
Figur3

Få fram en karta och vägbeskrivning i GoogleMaps utifrån en bifogad karta till ett larm.

En finess med det nya larmet är att man enkelt kan få fram en vägbeskrivning till observationen om rapportören bifogat en karta med position. Hur gör man då för att få en vägbeskrivning? Tillvägagångssättet skiljer sig något åt mellan Androidtelefoner och IPhonetelefoner.

A. ANDROID-telefon

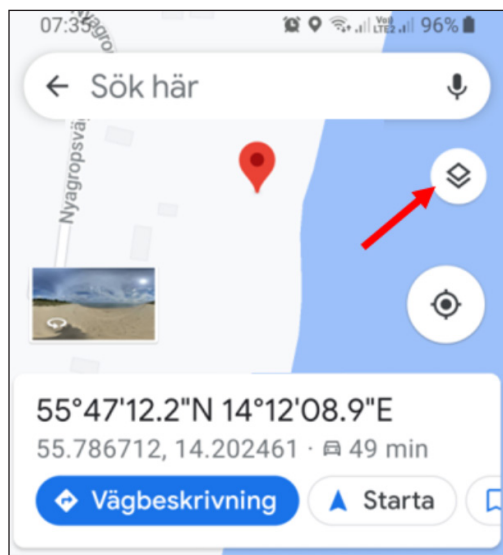
Klicka på kartan i larmet. Då kommer det upp en karta som täcker hela skärmen med fyndplatsen som en röd flagga. Klicka sedan på flaggan. Då syns adressen till flaggan och så kommer det upp en karta med Google Maps-symboler nere till höger, **Figur4**.

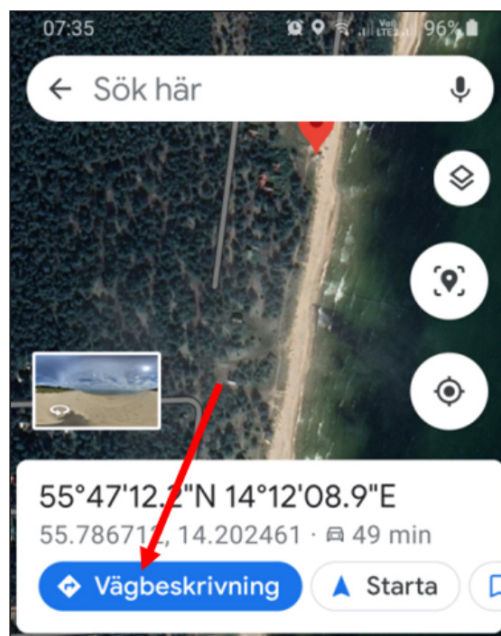
Figur4

Klickar du på den högra symbolen kommer observationen upp som en prick i Google Maps (klickar du på den vänstra, kommer du direkt till vägbeskrivningen). Här kan man sedan ändra till satellitbild som bakgrundskarta genom att klicka på kartskiktssymbolen uppe till höger. Satellitbild ger dig den bästa terränginformationen, **Figur5** och **Figur6**.

Klickar du sedan på vägbeskrivning nere till vänster, **Figur6**, så får du fram en vägbeskrivning i Google Maps med avstånd, restid och bästa rutt till observationen. Det är väldigt smidigt om man inte är så geografiskt hemmastadd vid fyndplatsen.

Figur5

Figur6

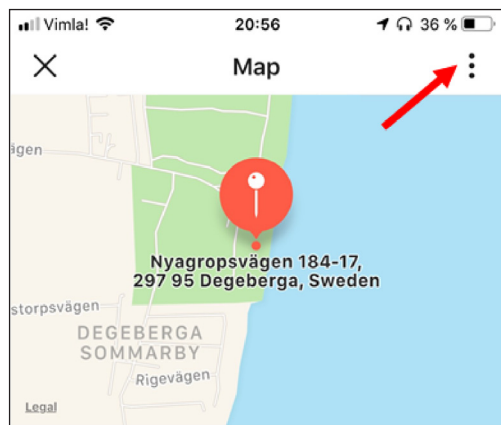
B. IPHONE-telefon

(framtagen med hjälp av Thomas Lindblad)

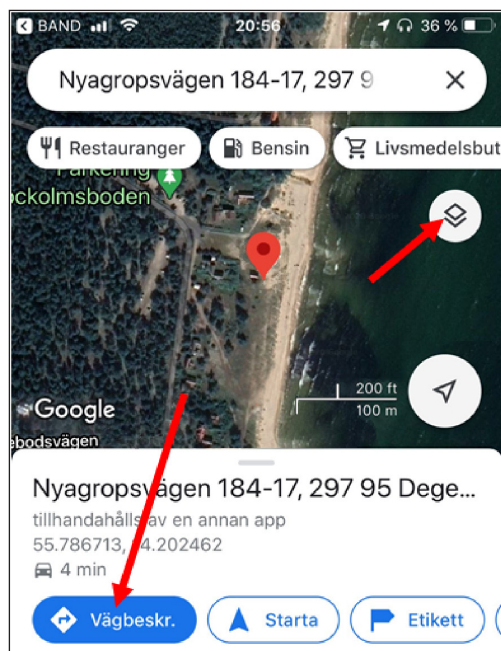
Klicka på kartan i larmet. Då kommer det upp en karta som täcker hela skärmen med fyndplatsen som en röd boll med en nål i, **Figur7**. Klicka sedan på de tre punkterna uppe till höger. Då får du ett val, **Figur8**. Klicka på "Open in Google Maps" så kommer Google Maps-kartan upp. Och har du lagt satellitbild som förval i Google Maps, är det denna som kommer fram, **Figur9**.

Satellitbilden ger dig den bästa terränginformationen. Du kan ändra vilken bakgrundskarta du vill visa genom att klicka på kartskiktssymbolen uppe till höger, **Figur9**.

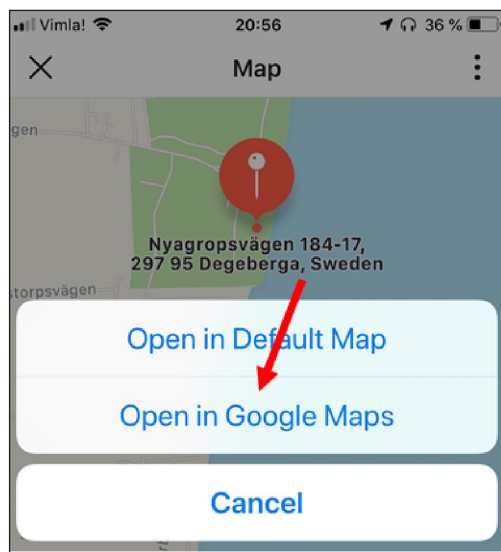
Klickar du på "Vägbeskrivning" nere till vänster, får du fram en vägbeskrivning i Google Maps med avstånd, restid och bästa rutt till observationen. Det är väldigt smidigt om man inte är så geografiskt hemmastadd vid fyndplatsen.

Figur7

Figur9

Figur8

Har du frågor och funderingar, tveka inte till att kontakta någon av tekniska admin via mejl:

Patrick Tollgren, patrick@tollgren.se,
Ulrika Tollgren, ulrika@tollgren.se, eller
undertecknad, hans.cronert@gmail.com.

Behövs det sedan ytterligare fördjupning, så kan det ske genom en kontakt per telefon.

Vi synes på bandet! <https://band.us/@spoven>

Hans Cronert

Vårens program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

OBS! Under pandemin följer vi gällande restriktioner med avseende på max antal deltagare, avstånd, ingen organiserad samåkning m. m. Följ anvisningar på klubbens hemsida och Facebook.

Mars

Sön 7 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling senast kl. 09.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket – sedan ger sig Evert Valfridsson ut för en förmiddag bland fåglarna längs Linnérundan. Förhoppningsvis kan vi få en första aning av kommande vår bland fågellivet på bl.a. Isteräset och Härlövs ängar. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Ons 10 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling senast kl. 09.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket – sedan ger sig Evert Valfridsson ut för en förmiddag bland fåglarna längs Linnérundan. Förhoppningsvis kan vi få en första aning av kommande vår bland fågellivet på bl.a. Isteräset och Härlövs ängar. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Lör 13 mar

Gåsräkning

Det är dags för klubbens skara av gåsräknare att göra sina insatser under säsongens sista inventeringstillfälle. Den som känner för att hänga med ut under den här förmiddagen med någon av gåsatöserna/gåsapågarna kan höra av sig till Evert så löser vi den här saken.

Sön 14 mar

Tidiga vårtecknen med Mats

Mats Johansson tar oss med ut till våra kustrakter för att leta efter de första tidiga vårtecknen bland fåglarna. Samling kl. 09.00 parkeringen naturum Vattenriket och sedan ger vi oss iväg dit hans ”radar” pekar! Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Mats Johansson.

Ons 17 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar sedan som van-

ligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studiefrämjandet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tis 17 mars – sön 18 april   Tranmöten i Pulken?

Vi hoppas att årets första flyttande tranor är på väg norrut för att rasta och övernatta i Pulken. Det innebär i så fall att klubbens tranguides är på plats mellan kl.15 och skymning dagligen ungefär den närmaste månaden! Dock är allt helt beroende på gällande pandemirestriktioner!

Kolla in tranobs-sidan på naturum Vattenrikets hemsida – dagliga noteringar görs om antalet rastande fåglar i Pulken! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Stenknäck. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Lör 20 mar

Tidiga vårfåglar med Hans vid Råbelövssjön

Hur ser det ut i fågelvärlden så här i skiftet mellan vinter och vår i trakterna kring Råbelövssjön. Tillsammans med Hans Cronert gör vi några nedslag här i nordligaste delarna av Kristianstads Vattenrike och spanar in vad som är på gång i sjön och strandskogen. Tutar rördromen i vassarna i år, har hägrarna i kolonin i Ekestad kommit igång med bobyggandet och har hackspettarnas vårrop och trumning startat? Samling den här lördagen kl. 08.00 på parkeringen vid naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 21 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar sedan som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studiefrämjandet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 24 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 28 mar

Första vårfåglarna med Linda

Första dagen på årets sommartidsperiod tar Linda Niklasson oss med ut för att försöka hitta de första vårfåglarna i vår del av landet. Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen vid Maxi i Bromölla och sedan tar vi rygg på Linda ut i hennes hemmamarker. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Alla välkomna! Kontaktperson: Linda Niklasson-

Ons 31 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

April

Fre 2 apr

Långfredagens fåglar längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt på långfredagen bland fåglarna längs Linnérundan. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Fre 2 apr

Ugglespaning

Vad hoar i natten? Det beror på både gnagartillgång men framförallt vädret!

Långfredagskvällen 2 april samlas vi kl.19:30 vid Scoutstugan. Långkullevägen 2 i Arkelstorp, och beroende på var ugglor noterats hittills i år, kan resmålet variera från skogarna i norra kommundelen till skogarna runt Lönsboda. Ta med fika/varm dryck och gärna varma kläder då det kan bli kyligt att stå stilla och lyssna. Har du möjlighet så välj kläder utan alltför mycket prassel!

Föranmälan senast 28 mars till ulrika.tollgren@gmail.com och senast kl.20 kvällen före lämnas besked ifall exkursionen kan genomföras eller ej. Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Mån 5 apr

Annandag påsk-fåglarna på Håslöv

Dags för traditionell fågelskådning på Håslövs ängar på annandag påsk! Evert Valfridsson är på plats på parkeringen vid Håslövs ängar kl. 08.00 och guidar bland vårfåglarna så här långt på denna klassiska fågellokal vid Hammarsjön. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör det här tillsammans med Studieförbundet och Naturskyddsföreningen. Kontaktperson: Evert Valfridsson-

Ons 7 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 11 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sådesärila, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ons 14 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 17 apr

Tidiga vårfåglar med Greger

Hur många av vårens flyttfåglar har redan anlänt till oss? Tillsammans med Greger Flyckt viker vi den här förmiddagen till att försök hitta en del av svaret. Samling kl. 7.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket och sedan hänger vi med honom ut till platser, där han med sin goda skådarsvana tror att fåglarna finns. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Vi gör det här tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 18 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 21 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 24 apr

Fåglarna längs Linnérundan nr 400!

Dags för den 400:e skådaturen längs Linnérundan! Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 25 apr

Vårfåglar på Näsby fält

Hur är läget på fågelfronten på Näsby fält – tätortsnära delar av Vattenriket nordväst om Kristianstad – så här i slutet av april? Tillsammans med Emil Andersson-Fristedt går vi i en vårlig närkamp med naturen för att hitta svaret! Vi samlas kl. 07.00 på parkeringen på N Lingenäset (för infart följ skyltningen från Snapphanevägen i Kristianstad). Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 28 apr

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 08.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Maj

Lör 1 maj

1 maj-fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör det här tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 5 maj

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna!

Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 9 maj

Fågelskådningens dag

Dags för det stora årliga nationella evenemanget från fågelskådarleden – även i år bjuder fågelklubben in alla intresserade till ”Fågelskådningens dag” på Håslövs ängar. Mellan kl. 07 och kl. 12 finns medlemmar från klubben på plats och lotsar och visar bland det som fågellivet här ute har att bjuda på! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tor 13 maj

Linnérundans fåglar på Kristi Himmelfärdsdag

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Röd glada, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sön 16 maj

Med Stig och Ulrika i Brännarebygden

Denna majmorgon bär det av till Blekinge och trakterna runt Vilshult i Olofströms kommun. Vi träffas kl.07:00 i Vilshult i korsningen Lönsbodavägen/Norra Slagesnäsavägen och sedan åker vi vidare till Aronsbergs stenbrott för en vandring på stigarna i Brännarebygdens skogs- och kulturmarker. Ta med handkikare och förmiddagsfika!

Kontaktperson: Stig Stureson, 070-671 54 17.

Ons 19 maj

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 23 maj

Fåglarna längs Linnérundan på pingstdagen

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta pingstdagens olika fåglar! Evert guidar oss som vanligt längs Linnérundan Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 26 maj

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att även den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 30 maj

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 07.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Juni

Ons 2 juni

Linnerundans fåglar på Biosfärdagen

Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen på internationella biosfärdagen få guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 5 juni

Nattfågellyssning med Ulrika

Vad är det som hörs i juninatten? Tillsammans med Ulrika Tollgren ger vi oss ut och lyssnar – och försöker reda ut vilka arter vi stöter på. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 21.00 och hoppas på många nattroster. Glöm inte lite kvällsfika! Det här gör fågelklubben tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Sön 6 juni

Nationaldagens fåglar längs Linnérundan

Så gott som hela tiden, som vi fågelskådat längs Linnérundan, har vi också gjort det på nationaldagen. Och inget undantag i år – pandemin till trots! Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket i Kristianstad, där Evert väntar på att guida oss bland fåglarna den här dagen. Ta med kikaren och lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Ons 9 juni

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar som vanligt på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med

kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 12 juni

Vi märker storkungar!

Hur ser resultatet på ungfronten ut för de frilevande storkparen i Viby? Vi samlas vid gårdsbutiken i Viby (med infart från väg 118 mellan Kristianstad/Hammar och Rinkaby/Åhus) kl. 11.00 och är med, när en del av årets ungar får sina ringar – så att det går att identifiera och följa fåglarna i framtiden.

Vi får också lyssna till information kring den vita storken och hur arbetet inom ramen för det skånska storkprojektet går. Även representanter för Storkens Vänner finns på plats (ett medlemskap i föreningen är ett stöd till storkprojektet)!. Ett arrangemang som vi gör tillsammans med Storkprojektet, Storkens Vänner, Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sön 13 juni

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 16 juni

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 20 juni

Fåglarna längs Linnérundan

Kom senast kl. 08.00 till parkeringen vid naturum Vattenriket och häng med ut och hitta fåglarna! Evert väntar på att den här förmiddagen guida oss bland Linnérundans fåglar. Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum. Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Juli

Sön 11 juli

Vadarskådning I i Äspet

Tre söndagar i följd skådar vi (men med olika starttider) bland det, som samlats i en av landets hetaste rastplatser för vadare! Kom och njut tillsammans med Jan Linder, som guidar i fågeltornet bland det som rör sig i fågelskyddsområdet. Samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00 Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite fika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 18 juli

Vadarskådning II i Äspet

Se 11 juli! OBS- idag samling vid parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 17.30! Ulrika Tollgren hjälper oss att hålla rätt bland det som dyker upp. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 25 juli

Vadarskådning III i Äspet

Se 11 juli! OBS - idag samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00. Med Sven Birkedals hjälp går vi igenom vad som ses från fågeltornet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Ulrika Tollgren:	0738-08 37 73	ulrika@tollgren.se
Mats Johannesson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se

Nu är det enklare att bli medlem i fågelklubben!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller via **Swish 123 225 16 27**
Glöm inte mejla (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna om ni är ny medlem.
Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se , mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 150 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0456-281 22
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Josefin Svensson sekr	0708-22 65 89
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	0709-71 16 80
Linda Niklasson	0456-297 90

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson	(Sammankallande)
Greger Flyckt,	(Rapportmottagare)
	0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	0709-71 16 80
Patrik Olofsson	044-23 52 21
Göran Flyckt	044-24 26 11

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk)	0734-38 22 92
patrick@tollgren.se	
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.)	0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se	
Sven Birkedal	044-24 87 447

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spoven.com>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)

<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp

patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 044-24 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Mats Johannesson	0707-20 56 23

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson	0456-281 22
Hans Cronert	

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson	0456-281 22

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	150:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro	164 24-4
Swish	123 225 16 27

